

Gorzów Wlkp., 23 kwietnia 2024 r.

WOJEWODA LUBUSKI

Nasz znak: BF-VIII.431.1.2024.PFlu
Sprawę prowadzi: Paweł Flügel
Telefon: 95 7 851 685
e-mail: pawel.flugel@lubuskie.uw.gov.pl

Pan
Paweł Tymczas
Wójt Gminy Deszczno

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 15 lutego do 29 marca 2024 r. w Urzędzie Gminy Deszczno (ul. Lubuska 90, 66-446 Deszczno)¹ została przeprowadzona w trybie zwykłym planowa kontrola finansowa² w zakresie prawidłowości wykorzystania i rozliczania dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2023 r. w wybranych rozdziałach i paragrafach oraz realizacja dochodów budżetu państwa związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej.

Kontrolę przeprowadzono pod względem legalności, gospodarności i rzetelności³. Czynności kontrolne prowadzone były zdalnie⁴ przez pracowników Wydziału Budżetu i Finansów Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. na podstawie upoważnień udzielonych przez Wojewodę Lubuskiego:

- Pan Paweł Flügel – Starszy Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – upoważnienie nr 30-1/2024 z dnia 9 lutego 2024 r. – przewodniczący zespołu kontrolnego,
- Pani Anna Bylina – Starszy Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – upoważnienie nr 30-2/2024 z dnia 9 lutego 2024 r.

¹ Zwany dalej Gminą lub UG.

² art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190.) oraz art. 6 ust. 4 pkt. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

³ art. 28 ust. 3 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

⁴ art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

⁵ Zaświadczenie Gminnej Komisji Wyborczej w Deszcznie z dnia 22 października 2018 r. o wyborze na Wójta Gminy Deszczno.

W okresie objętym kontrolą i w trakcie trwania czynności kontrolnych funkcję Kierownika jednostki pełnił Pan Paweł Tymusz⁵.

Działalność jednostki w obszarach objętych kontrolą oceniono:

- 1) Sporządzenie planu finansowego dla zadań z zakresu administracji rządowej – ocena pozytywna z nieprawidłowością.
- 2) Wykorzystanie i rozliczenie dotacji celowych – ocena pozytywna.
- 3) Realizacja dochodów budżetu państwa – ocena pozytywna z nieprawidłowością.
- 4) Sprawozdawczość budżetowa – ocena pozytywna z uchybieniem.

Oceny dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

I. SPORZĄDZENIE PLANU FINANSOWEGO DLA ZADAŃ Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ

Na realizację zadań UG w 2023 r. otrzymał za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego dotacje na zadania bieżące w łącznej wysokości 6 689 446,19 zł, tj.:

- w § 2010 - *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami, z budżetu państwa w łącznej wysokości 6 623 696,19 zł,*
- w § 2060 - *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci w wysokości 65 750,00 zł. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższe zestawienie.*

Tabela nr 1. Plan, wykonanie i rozliczenie dotacji celowych w§2010 i §2060 kwoty w zł

Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Otrzymana dotacja po zmianach	Wykonanie dotacji	Niewykorzystana dotacja	
					Kwota	Data zwrotu
a	b	c	d	e	f=d-e	g
§ 2010						
01095	Pozostała działalność	648 412,76	648 412,76	648 412,57	0,19	08.12.2023
60004	Lokalny transport zbiorowy	5 400,00	5 400,00	5 400,00	0,00	x
75011	Urzędy wojewódzkie	129 210,61	129 210,61	129 210,61*1	0,00	x
80153	Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	128 089,48	128 089,48	125 627,92*2	2 461,56	22.12.2023 (2 207,06) 04.01.2024 (254,50)
85203	Ośrodki wsparcia	1 026 118,12	1 023 598,34	1 023 598,34	0,00	x
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	4 523 250,00	4 523 250,00	4 494 877,91	28 372,09	29.12.2023 (15 462,05) 05.02.2024 (12 910,04)
85503	Karta Dużej Rodziny	3 495,00	3 495,00	3 032,00	463,00	29.12.2023

Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Otrzymana dotacja po zmianach	Wykonanie dotacji	Niewykorzystana dotacja	
					Kwota	Data zwrotu
a	b	c	d	e	f=d-e	g
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	162 240,00	162 240,00	161 127,24	1 112,76	29.12.2023
Razem dla § 2010		6 626 215,97	6 623 696,19	6 591 286,59	32 409,60	
§ 2060						
85502*3	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	65 750,00	65 750,00	65 750,00	0,00	x
Ogółem		6 691 965,97	6 689 446,19	6 657 036,59	32 409,60	x
<p>*1 w tym wydatki na kwotę 4 287,00 zł poniesione przez Gminę ze środków własnych w poprzednim roku budżetowym a zwrócone z dotacji otrzymanej w danym roku budżetowym tj.2023 r. (część B. sprawozdania Rb-50W za IV kw. 2022 r.)</p> <p>*2 w tym wydatki na kwotę 3 241,54 zł poniesione przez Gminę ze środków własnych w poprzednim roku budżetowym a zwrócone z dotacji otrzymanej w danym roku budżetowym tj.2023 r. (część B. sprawozdania Rb-50W za IV kw. 2022 r.)</p> <p>*3 W rozdziale tym zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej przekazanymi pismem z dnia 19 października 2022 r. znak: DSR-III.500.12.2022.KG w rozdziale 85502 ujmuje się dotację celową z § 2060 przeznaczoną na konieczność sfinansowania wypłaty świadczenia wychowawczego przed przejściem realizacji programu „Rodzina 500+” przez ZUS oraz kwot przeznaczonych na koszty obsługi zadania. Podstawa prawna art. 24 ust. 2 Ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021.1981)</p>						

Ustalono, że dotacje zostały wprowadzone do budżetu Gminy Uchwałą nr LIII/509/22 Rady Gminy Deszczno z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Deszczno na 2023 rok, na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. – pismo BF-I.3110.55.2021.ASob z dnia 20 października 2022 r. Wszystkie zmiany planu dotacji dokonywane na podstawie decyzji Wojewody Lubuskiego lub decyzji Ministra Finansów wprowadzone zostały do budżetu Gminy Zarządzeniami Wójta Gminy Deszczno. Plan finansowy po dokonanych zmianach został ustalony w wysokości 6 691 965,97 zł. Kwota otrzymanej dotacji wyniosła 6 689 446,19 zł. Dotacje wydatkowano w kwocie 6 657 036,59 zł. Niewykorzystana dotacja wyniosła ogółem 32 409,60 zł, co stanowi 0,52% otrzymanej dotacji.

Z dotacji rozliczono się w terminie, zgodnie z art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) poza kwotą niewykorzystanej dotacji w rozdziale 85502 w wysokości 12 910,04 zł co stanowi 0,19% dotacji otrzymanej ogółem, która została zwrócona na rachunek LUW w dniu 05.02.2024 r. tj. 5 dni po terminie wraz z prawidłowo naliczonymi odsetkami jak dla zaległości podatkowej w wysokości 26,00 zł. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych zwrot niewykorzystanej dotacji należało wykonać do 31.01.2024 r. W wyjaśnieniu przestanym w dniu 08.03.2024 r. przez Panią Skarbnik Gminy Deszczno czytamy, że „W odniesieniu do kwestii dokonania zwrotu niewykorzystanej dotacji udzielonej w następującej podziałce klasyfikacji budżetowej : dział 855 - Rodzina, rozdział 85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, paragraf 201 - Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację

zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami, w wysokości 12 910,04 zł po terminie tj. po 31.01.2024 r. Niniejszym wyjaśniam, że przyczyną była pomyłka związana sytuacją, w której jednostka - Ośrodek Pomocy Społecznej w Deszcznie, realizuje wydatki w ww. podziałce klasyfikacji budżetowej, zarówno ze środków własnych budżetu, jaki i z przyznanej dotacji. Podczas dokonywania zmian planu wydatków, wprowadzonych uchwałą nr LXVII/61/23 Rady Gminy Deszczno z dnia 18 grudnia 2023 r. ujęto, w rozdziale 85502, następującą zmianę planu wydatków:

Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
85502		Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	4 710 862,00	0,00	4 710 862,00
	3110	Świadczenia społeczne	4 086 630,00	-29 000,00	4 057 630,00
	Rodzaj	Zlecone	4 086 630,00	-29 000,00	4 057 630,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	405 300,00	29 000,00	405 300,00
	Rodzaj	Własne	16 000,00	29 000,00	45 000,00

omyłkowo, wybierając rodzaj zadania, wskazano „własne”, a powinno być „zlecone”. W trakcie uzgadniania sprawozdań, błąd został zauważony i niezwłocznie dokonano stosownych korekt - zarówno w planie finansowym wydatków, ewidencji księgowej jednostki realizującej zadanie jak i w sprawozdaniu CAS. Jednocześnie środki wraz z odsetkami zostały zwrócone na rachunek dochodów Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego, w tym samym dniu tj. 05 lutego 2024 r." Zespół kontrolny przyjmuje wyjaśnienia w przedmiotowym zakresie jednocześnie wskazuje na fakt, że za gospodarkę finansową odpowiedzialność ponosi kierownik danej jednostki sektora finansów publicznych. Kierownik jednostki sektora finansów publicznych ma obowiązek nadzoru i zachowania należytej staranności, w celu zapewnienia prawidłowej realizacji wszystkich spraw z zakresu gospodarki finansowej, w tym także przestrzegania terminów dotyczących zwrotu niewykorzystanej dotacji na rachunek budżetu państwa. Co do zasady zwrot niewykorzystanej dotacji na rachunek budżetu państwa po terminie stanowi podejrzenie naruszenia dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2021r. poz. 289). W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością polegającą na zwrocie niewykorzystanej dotacji po terminie określonym w ustawie o finansach publicznych jednostka kontrolująca ma obowiązek złożenia stosownego zawiadomienia do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych.

W trakcie kontroli potwierdzono obowiązek ogłaszania w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego uchwał budżetowych gminy:

- Uchwała nr LIII/509/22 Rady Gminy Deszczno z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Deszczno na 2023 rok została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego w dniu 22.02.2023 r. Poz. 592,
- Uchwała nr XLI/395/21 Rady Gminy Deszczno z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Deszczno na 2022 rok została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego w dniu 17.01.2022 r. Poz. 133,
- Uchwała nr XXIX/248/20 Rady Gminy Deszczno z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Deszczno na 2021 rok została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego w dniu 26.01.2021 r. Poz. 244.

II. WYKORZYSTANIE I ROZLICZENIE DOTACJI CELOWYCH

1. Prawidłowość wydatkowania otrzymanej dotacji w wybranych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z przyjętą metodyką kontroli.

1.1. Dział 600 – Transport i łączność, rozdziale 60004 – Lokalny transport zbiorowy

Wydatki w tym rozdziale realizowane były na podstawie Umowy nr 13/2023/Transport z dnia 12 października 2023 r.⁶ zawartej pomiędzy Wojewodą Lubuskim oraz Gminą Deszczno na udzielenie dotacji na sfinansowanie organizacji transportu wyborców do lokali wyborczych na terenie Gminy, w dniu wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, wyznaczonych na dzień 15 października 2023 r.⁷

Na podstawie przedłożonego przez Gminę rozliczenia końcowego w zakresie rzeczowym i finansowym zgodnie z §3 pkt. 3 Umowy z WL, UG otrzymał środki na realizację zadania w wysokości 5 400,00 zł.

W dniu 10.10.2023 r. Gmina zawarła z PU Argos Agata Miłostan z siedzibą w Gorzowie Wlkp. umowę na świadczenie usług w zakresie transportu zbiorowego do lokali wyborczych w dniu wyborów do Sejmu i Senatu 15 października 2023 r.⁸ W ramach zawartej Umowy transport odbył się na 6 liniach. W ramach każdej linii odbyły się dwa pełne kursy tam i z powrotem w odstępie co najmniej 4 godzin, co wypełnia warunki określone w §2 pkt 1. i 2 Umowy z WL.

Gmina zgodnie z §5 Umowy z WL zobowiązała się, że zadanie wykona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a w szczególności z zasadami legalności, gospodarności, rzetelności. Z uwagi, że Gmina nie posiada wewnętrznego regulaminu udzielania zamówień publicznych, poproszono o wyjaśnienie w jaki sposób udzielano zamówienia. W otrzymanym piśmie z 06 marca 2024 r. Pani Inspektor ds. organizacyjnych i Biura Rady wyjaśniła, że „(...) spełnienie zapisów art. 44 ust. 3 pkt 1 Ustawy o finansach publicznych spełniane jest poprzez ugruntowane praktyki konkurencyjnego rozeznania rynku oraz wyboru najkorzystniejszej oferty w oparciu o czytelne kryteria wyboru, najczęściej z dominującą funkcją kryterium cenowego. W przypadku zamówień dotyczących usług zapytania kierowane są do wykonawców, którzy swoją dotychczasową współpracą potwierdzili rzetelną realizację zamówienia, jakość, doświadczenie, terminowość i optymalne do zakresu zamówienia wynagrodzenie. Oferta na realizację zadania wynikającego z zawartej z Wojewodą Lubuskim umowy nr 13/2023/Transport z dnia 12 października 2023 r. w sprawie udzielenia dotacji na sfinansowanie organizacji transportu wyborców do lokali wyborczych w dniu wyborów do Sejmu i Senatu RP została wybrana na podstawie stałej współpracy z przedsiębiorstwem ARGOS. Został również wykonany rekonesans telefoniczny z przedsiębiorstwami przewozowymi m.in. Falco oraz Transmar, które nie podjęły się wystania oferty, ponieważ w tym terminie cała flota autobusowa została wynajęta. Firma Argos była jedynym usługodawcą z zapytanych telefonicznie przedsiębiorstw, która w terminie 15 października miała wolny autobus. W związku z powyższym, umowa została podpisana z przedsiębiorstwem ARGOS.” Kontrolujący przyjmują powyższe wyjaśnienia za wyczerpujące, zwracają jednak uwagę, że dla zachowania pełnej transparentności

⁶ Zwanej dalej Umową z WL.

⁷ Art.37g ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2022. Poz. 1277 ze zm.) w związku z art. Art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) i w związku z art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2023 r. poz. 190).

⁸ Zwanej dalej Umową transportową.

zasadnym jest opracowanie i wdrożenie w UG wewnętrznego regulaminu udzielania zamówień publicznych.

Zgodnie z §4 pkt 1 Umowy z WL Gmina prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową dla zadania.

Kontrolujący na podstawie zebranego materiału ustalili, że dla przedmiotowego wydatku faktura została prawidłowo opisana, zadekretowana, sprawdzona pod względem merytorycznym i finansowym oraz zatwierdzona do wypłaty. Płatność została uregulowana w terminie wskazanych na fakturze.

Kontrolujący potwierdzili, że wydatek został poniesiony na zadanie związane z organizacją transportu wyborców do lokali wyborczych w dniu wyborów do Sejmu i Senatu RP stosowanie do zapisów Umowy z WL oraz został prawidłowo rozliczony w księgach rachunkowych zgodnie z Umową transportową i dowodami księgowymi, tj. w wysokości 5 400,00 zł. W przedmiotowej sprawie nie miały zastosowania przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, gdyż wartość zamówienia nie przekroczyła kwoty 130 tys. zł netto.

1.2. Dział 750 – Administracja Publiczna, rozdział 75011 – Urzędy Wojewódzkie

Na realizację zadań zleconych w rozdziale 75011 – Urzędy wojewódzkie w 2023 r. UG w Deszcznie otrzymał dotację w kwocie: 129 210,61 zł, w tym 4 287,00 zł na pokrycie wydatków poniesionych w ubiegłym roku. Łącznie w 2023 r. Gmina wydatkowała w ramach otrzymanej dotacji 124 923,61 zł. Dotacja została wykorzystana w pełnej wysokości. Na podstawie Sprawozdania Rb-50W za IV kwartał 2023 r., ewidencji księgowej na koncie 130-750-75011 oraz dokumentacji źródłowej ustalono, że środki w wysokości 90 210,61 zł (co stanowi 72,21% wykorzystanej dotacji) zostały przeznaczone na sfinansowanie wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla 1 pracownika UG realizującego zadania zlecone. Pozostała wydatkowana kwota w tym rozdziale została rozliczona w następujących paragrafach:

- §4210 – Zakup materiałów i wyposażenia: 8 893,00 zł,
- §4300 – Zakup usług pozostałych: 24 976,00 zł
- §4700 – Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej: 844,00 zł,

Sprawdzeniu poddano 100% wydatków poniesionych w 2023 r. na sfinansowanie wynagrodzenia pracownika wykonującego zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wraz z pochodnymi w następującej szczegółowości:

- §4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników w wysokości: 74 353,61 zł,
- §4040 – Dodatkowe wynagrodzenia roczne w wysokości: 4 500,00 zł
- §4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości: 11 357,00 zł,

Kontrolujący na podstawie przedłożonych dokumentów źródłowych potwierdzili, że w szczegółowym zakresie czynności oraz opisie stanowiska pracy pracownika wskazane zostały zadania zlecone z zakresu administracji rządowej dotyczące w szczególności: przepisów ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, rejestru PESEL, ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o ochronie danych osobowych, spraw związanych z powszechnym obowiązkiem obrony RO, w tym kwalifikacji wojskowej, prowadzenie spisów i rejestrów wyborczych, w razie potrzeby z zakresu ewidencji gospodarczej.

Kontrolujący ustalili, że skontrolowane wydatki poniesione w omawianym rozdziale i paragrafach zostały przeksięgowane z rozdziału 75023 – Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu) na podstawie PK – poleceń księgowania na łączną kwotę: 90 210,61 zł, tj.: PK nr 18 z dn. 31.03.2023 r. na kwotę: 27 014,00 zł, PK nr 36 z dn. 30.06.2023 r. na kwotę: 22 730,00 zł, PK nr 53 z dn. 29.09.2023 r. na kwotę: 24 378,00 zł, PK nr 82 z dn. 29.12.2023 r. na kwotę: 16 088,61 zł.

Na podstawie imiennych kartotek wynagrodzenia pracownika obejmujących okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r., potwierdzono prawidłowość poniesionych wydatków w omawianej klasyfikacji.

Skontrolowana dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem i ujęta w ewidencji księgowej i sprawozdaniu budżetowym przy zastosowaniu prawidłowych podziałek klasyfikacji budżetowej.

1.3. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85203 – Ośrodki Wsparcia

Urząd Gminy w Deszcznie na realizację zadań w tym rozdziale otrzymał w 2023 r. z budżetu państwa dotację w wysokości 1 023 598,34 zł. Dotacja została wykorzystana w pełnej wysokości.

Zgodnie z przyjętym kryterium kontroli, próbą objęto nie mniej niż 20% wydatków poniesionych w wybranych paragrafach według następującej szczegółowości:

- §4210 – Zakup materiałów i wyposażenia w wysokości 25 995,13 zł, co stanowi 22,59% poniesionych wydatków w tym paragrafie,

- §4300 – Zakup usług pozostałych w wysokości 37 224,54 zł co stanowi 23,73% poniesionych wydatków w tym paragrafie.

Zadanie realizowane było przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Brzozowcu⁹, który zgodnie ze statutem¹⁰ jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną Gminy, działająca jako jednostka budżetowa. W kontrolowanym okresie w ŚDS obowiązywał Regulamin Organizacyjny ŚDS wprowadzony Zarządzeniem nr 3/2022 Kierownika ŚDS z dnia 28 lutego 2022 r.¹¹ Kierownik ŚDS został upoważniony przez Wójta Gminy Deszczno¹², m.in. do składania oświadczeń woli w imieniu Gminy w zakresie działalności ŚDS, reprezentowania ŚDS na zewnątrz, występowania w sprawach dotyczących funkcjonowania ŚDS przed organami administracji publicznej, urzędami, zaciągania zobowiązań w granicach planu finansowego oraz do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy. W jednostce w

⁹ Zwany dalej w skrócie ŚDS.

¹⁰ Uchwała Nr XVII/153/19 Rady Gminy Deszczno z dnia 25 listopada 2019 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXIV/202/2016 Rady Gminy Deszczno z dnia 5 września 2016 r. w sprawie utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w Brzozowcu i nadania mu statutu.

¹¹ Zwany dalej Regulaminem organizacyjnym.

¹² Pełnomocnictwo Wójta Gminy Deszczno nr 62/2022 z dnia 15 września 2022 r. oraz Upoważnienie Wójta Gminy Deszczno nr 12/2023 z dnia 02.01.2023 r.

omawianym okresie obowiązywały Zasady (polityka) rachunkowości¹³ oraz Procedura wydatkowania środków publicznych o wartości mniejszej niż 130 000,00 zł netto w ŚDS¹⁴.

Na podstawie przyjętych do próby wydatków kontrolujący dokonali następujących ustaleń:

➤ §4210 – Zakup materiałów i wyposażenia

Skontrolowane w tym paragrafie wydatki na kwotę 25 995,13 zł zostały poniesione na zakup wyposażenia ŚDS w kwocie 18 239,86 zł na materiały do prowadzenia zajęć z uczestnikami ŚDS w wysokości 6 712,66 zł oraz na środki czystości w kwocie 1 042,61 zł. Część wydatków poniesionych i rozliczonych z dotacji budżetu państwa na kwotę 2 768,23 zł zaewidencjonowano na koncie 141 i nie zostało ujęte na koncie 130-852-85203-4210-00. Pani Kierownik ŚDS w piśmie z dnia 19 marca 2024 r. znak: ŚDS.071-5/2024 wyjaśniła, że „Wydatki w kwocie 2.768,23 zł zostały zaewidencjonowane na koncie 141. Konieczność ewidencji na koncie 141, wynikała z przedłużającego się czasu księgowania przez Bank obsługujący konto tut. Domu, dokonanych zakupów. Zatem wydatki zawarte w ewidencji księgowej konto 130 i konto 141 są zgodne ze sprawozdaniem Rb-50W. Kwota 2 768,23 zł, została wydatkowana w ostatnich dniach grudnia 2023 r. za pomocą karty płatniczej. Wydatki dokonane w tym czasie za pośrednictwem karty płatniczej zostały zaksięgowane przez Bank na początku stycznia 2024 r. Zakupy dokonane w ten sposób, obejmowały materiały do prowadzenia zajęć z uczestnikami (plastyczne i rękodzielnicze, teatralne i choreografii), sprzętu biurowego. Zakupy materiałów (par 4210), zapłacone kartą na kwotę 2.768,23 zł, zostały zaewidencjonowane na koncie 141 i ujęte w wydatkach w sprawozdaniu Rb-50 i Rb-28s, zgodnie z zapisami polityki rachunkowości (Zarządzenie nr 2/2023 Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Brzozowcu z dnia 22 lutego 2023 r. w sprawie wprowadzenia zmiany w zasadach (polityki) rachunkowości wprowadzonej Zarządzeniem nr 3/2016 p.o. Kierownika jednostki Środowiskowego Domu Samopomocy w Brzozowcu w dniu 30.12.2016 r.). Zgodnie z treścią załącznika Nr 3 Zarządzenia „na koniec roku sprawozdawczego wykazuje się w sprawozdaniach RB wydatki wykonane powiększone o środki w drodze, które nie obciążą rachunku bankowego do końca okresu sprawozdawczego, stanowiące zapłatę kartą za zakupy materiałów”. Kontrolujący przyjmują powyższe wyjaśnienia za wyczerpujące i po dokonaniu weryfikacji poniesionych i zaewidencjonowanych na koncie 141 nie wnoszą zastrzeżeń.

➤ §4300 – Zakup usług pozostałych

Skontrolowane w tym paragrafie wydatki wyniosły 37 224,54 zł i zostały poniesione na usługi transportowe związane dowozem uczestników ŚDS w wysokości 31 253,04 zł, wyjazd integracyjny dla uczestników ŚDS (laureatów konkursu) w wysokości 2 895,50 zł, przegląd urządzeń (klimatyzacji) w ŚDS w kwocie 1 476,00 zł, pozostałe usługi świadczone dla podopiecznych ŚDS w wysokości 1 600,00 zł. W wyniku przeprowadzonego badania dokumentów kontrolujący nie wnoszą zastrzeżeń.

Podsumowanie:

¹³ Zarządzenie Nr 3/2016 Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Brzozowcu z dnia 31.12.2016 w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości – zwaną w skrócie Polityką rachunkowości.

¹⁴ Zarządzenie Nr 5/2021 Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Brzozowcu z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie wprowadzenia „Procedury wydatkowania środków publicznych o wartości mniejszej niż 130 000,00 zł netto w ŚDS” zwanym dalej Regulaminem Zamówień Publicznych.

Kontrolujący na podstawie zebranego materiału potwierdzili, że dla przyjętych do próby wydatków:

- faktury zostały prawidłowo opisane, zadekretowane, sprawdzone pod względem merytorycznym i finansowym oraz zatwierdzone do wypłaty,
- płatności zostały uregulowane w terminach wskazanych na fakturach lub w zawartych umowach,
- materiały i wyposażenie oraz usługi zamówione na podstawie zawartych umów zostały zrealizowane i rozliczone w sposób prawidłowy,
- skontrolowane wydatki zostały poniesione na zadania związane z funkcjonowaniem ŚDS oraz prawidłowo rozliczone w księgach rachunkowych zgodnie z zawartymi umowami i dowodami księgowymi oraz prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej i sprawozdaniu Rb-50 W za IV kw. 2023 r. zgodnie z obowiązującą szczegółową klasyfikacją wydatków budżetowych¹⁵.
- do wydatków budżetowych ŚDS realizowanych w 2023 r. nie miały zastosowania przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych¹⁶ gdyż wartość poszczególnych zamówień nie przekroczyła kwoty 130 tys. zł netto. Wydatki poniżej tego progu były realizowane zgodnie z obowiązującym w jednostce Regulaminem Zamówień Publicznych.

2. Prawidłowość wyliczenia kwot przeznaczonych na koszty obsługi zadań zleconych z zakresu administracji rządowej

Zgodnie z przyjętą do kontroli metodologią doboru próby, sprawdzeniu poddano prawidłowość wyliczenia kosztów obsługi zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w rozdziałach: 01095, 80153 oraz 85502. W wyniku czynności kontrolnych potwierdzono prawidłowość wyliczenia przez UG w 2023 r. kosztów obsługi w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej według następującej szczegółowości:

2.1 Rozdział 01095

W rozdziale koszty obsługi zadania dotyczyły zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym i wyniosły 12 713,98 zł i nie przekroczyły 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie w wysokości 635 698,59 zł, co jest zgodne z art. 8 ust. 5 Ustawy z dn. 10.03.2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. z 2022 r. poz. 846 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 356 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 1948).

2.2 Rozdział 80153

W rozdziale koszty obsługi zadania dotyczyły zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla publicznych szkół podstawowych i artystycznych i wyniosły 1 268,15 zł i nie przekroczyły 1% przekazanej kwoty dotacji celowej gminie w wysokości 128 089,48 zł, co jest zgodne z art. 55 ust. 9 Ustawy z dn. 27.10.2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2082 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 1400 ze zm.).

2.3 Rozdział 85502

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.)

¹⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 1710.

W rozdziale koszty obsługi zadania dotyczyły wypłat świadczeń rodzinnych, świadczenia rodzicielskiego, składek emerytalnych i rentowych z ubezpieczenia społecznego, składek na ubezpieczenie zdrowotne, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń wychowawczych i łącznie wyniosły 1 333 624,51 zł i nie przekroczyły kwoty 3% otrzymanej dotacji w wysokości 4 589 000,00 zł na świadczenia rodzinne, składki emerytalne i rentowe oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz 30,00 zł od wydanej decyzji w sprawie świadczenia rodzicielskiego, co jest zgodne z art. 33 ust. 2a Ustawy z dn. 28.11.2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm., Dz. U. z 2022 r. poz. 615 ze zm.) i z art. 31 ust. 3 Ustawy z dn. 07.09.2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2022 r. poz. 1205 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 581 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 1300 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 1993) oraz dodatkowo 3% środków wykorzystanych na wypłatę świadczenia wychowawczego nie mniej jednak niż 2 000,00 zł co jest zgodne z art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021.1981).

3. Przekazywanie dotacji przez gminę na konto jednostek podległych bezpośrednio realizujących zadania z zakresu administracji rządowej

Gmina zadania z zakresu administracji rządowej w dziale 855 i rozdziałach 85502, 85503 i 85513 przekazała do realizacji dla Ośrodka Pomocy Społecznej w Deszcznie będącego jednostką organizacyjną gminy. Zadania w dziale 852 i rozdziale 85203 realizowane były przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Brzozowcu gm. Deszczno będący odrębną jednostką organizacyjną gminy. Na powyższe zadania UG otrzymał w 2023 r. z budżetu państwa dotację w wysokości 5 778 333,34 zł według następującej szczegółowości:

- w dziale 852 i rozdziale 85203 z §2010 w wysokości: 1 023 598,34 zł,
- w dziale 855 i w rozdziałach 85502, 85503 i 85513 w łącznej wysokości: 4 754 735,00 zł w tym z §2010 w kwocie 4 688 985,00 zł, z §2060 w kwocie 65 750,00 zł.

Gmina otrzymaną dotację przekazała dla jednostek podległych bezpośrednio realizujących zadania z zakresu administracji rządowej odpowiednio na rachunek:

- Środowiskowego Domu Samopomocy w Brzozowcu

Na podstawie ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 223-852-85203-0000-00 ustalono, że Gmina wykonała 38 przelewów środków finansowych na rachunek ŚDS w łącznej kwocie 1 048 358,34 zł, w tym na realizację zadań zleconych w rozdziale 85203 w wysokości 100% otrzymanej dotacji z budżetu państwa, tj. w kwocie 1 023 598,34 zł,

- Ośrodka Pomocy Społecznej w Deszcznie

Na podstawie ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 223-852-00000-0000-00 ustalono, że UG wykonał 169 przelewów środków finansowych na rachunek OPS w łącznej kwocie 7 495 674,68 zł, w tym na realizację zadań zleconych w dziale 855 w wysokości 100% otrzymanej dotacji z budżetu państwa, tj. w kwocie 4 754 735,00 zł.

W toku kontroli potwierdzono prawidłowość przepływów finansowych na konto jednostek podległych. Powyższe środki przekazywane były w sposób umożliwiający płynną i terminową realizację zadań zleconych.

III. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETU PAŃSTWA

Wartość planowanych dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, realizowanych przez Gminę w 2023 r. została ustalona na kwotę: 77 060,00 zł.

Na podstawie danych zawartych w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kw. 2023 r. – korekta nr 1 z dn. 07.02.2024 r. wysokość dochodów wykonanych w 2023 r. wyniosła: 155 653,42 zł, co stanowi 201,99% dochodów planowych. Dane dotyczące wykonania i wysokości dochodów odprowadzonych na rachunek LUW w rozdziałach: 75011, 85502 i 85503 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2 Dochody odprowadzone do budżetu państwa w 2023 r. Kwoty w zł

Rozdział	Paragraf	Plan dochodów	Dochody wykonane	Dochody należne dla budżetu państwa	Dochody przekazane dla budżetu państwa
75011	0690	0,00	62,00	58,90	58,90
85502	0920	0,00	101 040,51	101 040,51	99 715,92 (1 324,59*)
	0970	0,00	4 203,55	2 101,78	2 101,78
	0980	77 060,00	50 334,36	30 200,61	30 200,61
85503	0690	0,00	13,00	12,35	12,35
RAZEM		77 060,00	155 653,42	133 414,15	132 089,56 (133 414,15)

*Kwota 1 324,59 zł została przekazana do LUW w dn. 15.01.2024 r.

Zgodnie z przyjętą metodologią szczegółowej kontroli poddano prawidłowość ustalenia należności oraz pobrania i rozliczenia dochodów uzyskanych w rozdziale 85502 – *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.*

Ponadto kontroli poddano 100% dochodów wykonanych przez Gminę w rozdziale 85502 pod kątem terminowości odprowadzania na rachunek budżetu państwa oraz dokonywania należnych potrąceń.

1. Informacje ogólne

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2022 r. poz. 1205 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 581 ze zm., poz. 1300 ze zm., 1993 ze zm.) przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej finansowanym z budżetu państwa w formie dotacji celowej. Zadanie realizowane było przez OPS w Deszcznie, który jest budżetową jednostką organizacyjną Gminy Deszchno i wykonuje, m.in. zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę¹⁷.

W przedmiotowym zakresie Wójt Gminy upoważnił Kierownika Jednostki, m.in. do prowadzenia postępowania oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego¹⁸.

Zgodnie z obowiązującymi w okresie kontrolowanym w jednostce *Zasadami (polityką) rachunkowości* oraz *Zakładowym planem kont* OPS w Deszcznie¹⁹ ewidencja należności w rozdziale 85502 prowadzona była za pośrednictwem konta 221 według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą. Struktura konta:

¹⁷ Uchwała Nr VI/46/2015 Rady Gminy w Deszcznie z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Deszcznie.

¹⁸ Zarządzenie nr 50/2021 Wójta Gminy Deszchno z dn. 01.09.2021 r. ws. udzielenia Kierownikowi OPS w Deszcznie upoważnień (...).

¹⁹ Wprowadzono do stosowania Zarządzeniem Kierownika OPS w Deszcznie nr 10/2016 z dn. 28.12.2016 r.

221-855-85502-0920-00 – odsetki od funduszu alimentacyjnego,
221-855-85502-0970-01 – zaliczka alimentacyjna, należności BP²⁰,
221-855-85502-0970-02 – ZA, należności 50% JST,
221-855-85502-0980-00 – należności 60% BP²¹,
221-855-85502-0980-01 – należności 40% JST.

Ewidencja księgową dochodów wykonanych w rozdziale 85502, w paragrafach: 0920, 0970 oraz 0980 prowadzona była w UG w Deszcznie za pośrednictwem kont: 133 i 224.

Rozliczenie zrealizowanych przez OPS dochodów budżetowych następowało wg podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczyły.

Wykaz dłużników alimentacyjnych wraz z kwotami zadłużeń i wyegzekwowanych przez komorników wpłat z tytułu FA, odsetek od FA oraz ZA prowadzony był przez pracownika merytorycznego OPS w Deszcznie za pośrednictwem programu TOP-TEAM TT FA.

Ustalono, że kwoty wykazane w programie merytorycznym TOP-TEAM TT FA w zakresie dochodów wykonanych z tytułu FA, ZA, odsetek od FA oraz należności z tytułu FA, ZA i odsetek od FA²² były tożsame z kwotami wykazanymi w ewidencji księgowej oraz sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2023 r.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Kierownika OPS w Deszcznie²³ ustalono, że w 2023 r. nie dokonano umorzenia, rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności z tytułu FA i ZA.

W okresie kontrolowanym Kierownik OPS wydał cztery decyzje²⁴ stwierdzające nienależnie pobrane świadczenia z FA na łączną kwotę: 1 482,44 zł. W toku czynności kontrolnych ustalono, że na dzień 31.12.2023 r. spłacono nienależnie pobrane świadczenia na kwotę: 1 051,78 zł wraz z należnymi odsetkami. Spłaty dokonano poprzez potrącenie należności z wypłaty wierzycielkom bieżących świadczeń z FA.

W toku kontroli ustalono, że wpływy z tytułu ZA zaewidencjonowane zostały w §0970 – Wpływy z różnych dochodów, zamiast w §0940 - Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych. W omawianym zakresie stanowisko zajęło Ministerstwo Finansów. W piśmie z dnia 22 lutego 2017 r. będącym odpowiedzią na pytanie zadane przez Redakcję Poradnika Rachunkowości Budżetowej wskazało, że zarówno dochody, jak i wydatki powinny być klasyfikowane w podziałkach możliwie najlepiej oddających charakter ewidencjonowanych środków. Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z 22 grudnia 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych z paragrafu dochodowego 097 wyodrębniono m.in. paragraf 094 "Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych", który ma zastosowanie od 1 stycznia 2017 r. Po ww. zmianie paragraf 097 "Wpływy z różnych dochodów" obejmuje wszystkie pozostałe dochody nieobjęte poszczególnymi paragrafami, w szczególności: o spłatę stypendiów i zasiłków zwrotnych wypłaconych w okresie studiów, zwrot kosztów kształcenia w razie niepodjęcia przez absolwenta pracy itp., o zwrot kosztów szkolenia pracowników, wpływy z tytułu wynagrodzenia dla płatnika z tytułu wykonywania zadań określanych przepisami

²⁰ Zwana dalej ZA.

²¹ Zwanego dalej FA.

²² Raport długu dłużników, stan długu na dzień 2023.12.31, Raport zwrotów na Fundusz Alimentacyjny stan na dzień: 2023.12.31

²³ Pismo OPS znak: 0810.1.2024,MB z dn. 13.02.2024 r.

²⁴ tj. decyzje nr: OPS.FA.NP.534.2.2023.RK z dn. 10.11.2023 r. na kwotę: 213,88 zł, OPS.FA.NP.534.3.2023.RK z dn. 15.11.2023 r. na kwotę: 250,38 zł, OPS.FA.NP.534.4.2023.RK z dn. 15.11.2023 r. na kwotę: 250,38 zł, OPS.FA.NP.534.5.2023.RK z dn. 04.12.2023 r. na kwotę: 767,80 zł.

prawa, wpływy za czynności polegające na zapewnieniu bezpieczeństwa imprez masowych, wpływy z tytułu udostępniania informacji publicznej zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, wpłaty od Banku Gospodarstwa Krajowego. W związku z powyższym wpływy z tytułu zwrotów zaliczek alimentacyjnych na podstawie art. 42 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, które do 31 grudnia 2016 r. w ośrodkach pomocy społecznej klasyfikowane były w paragrafie 097 – Wpływy z różnych dochodów z odpowiednią czwartą cyfrą, od 1 stycznia 2017 roku należy klasyfikować w paragrafie dochodowym 094 – Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych z odpowiednią czwartą cyfrą.

2 Prawidłowość ustalania i pobierania należności budżetu państwa

Zgodnie z przyjętą metodologią, kontroli poddano prawidłowość naliczania należności oraz pobierania i rozliczania dochodów budżetu państwa. Kontroli dokonano na próbie obejmującej dziewięciu dłużników alimentacyjnych, od których odnotowano wpłaty w następujących paragrafach:

- §0920 – Wpływy z pozostałych odsetek – w łącznej wysokości: 45 570,33 zł,
- §0970 – Wpływy z różnych dochodów (ZA) w łącznej wysokości: 557,00 zł,
- §0980 – Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń funduszu alimentacyjnego – w łącznej wysokości: 35 064,82 zł.

Szczegółowy wykaz skontrolowanych dłużników alimentacyjnych wraz z analizą stanu zadłużenia, wpłat i kwot pozostałych do spłaty znajduje się w aktach kontroli.

Na podstawie badanej próby ustalono, że:

- dłużnicy alimentacyjni zobowiązani byli do zwrotu należności w wysokości wypłaconych świadczeń na rzecz osób uprawnionych, które nabyły prawo do świadczeń w drodze decyzji Wójta Gminy²⁵,
- analityczny rejestr dłużników posiadających zadłużenie z tytułu FA i odsetek od FA prowadzony był przez pracownika merytorycznego OPS w programie merytorycznym TOP-TEAM TT FA,
- dla każdego dłużnika prowadzona była w programie TOP-TEAM TT FA imienna ewidencja wpłat, w której w szczególności wskazywano: daty wpłat należności, wysokości wpłat z tytułu FA z podziałem na budżet państwa i gminę wierzyciela oraz odsetki,
- przypisy należności w programie TOP-TEAM TT FA dokonywane były w prawidłowych wysokościach, tj. zgodnie z kwotami określonymi w decyzjach Wójta Gminy,
- w czterech kontrolowanych przypadkach osoby uprawnione pobierały świadczenia z tytułu FA w kontrolowanym okresie, tj. w 2023 r.
- w jednym z kontrolowanych przypadków dłużnik posiadał zadłużenie z tytułu ZA,
- OPS jako organ właściwy wierzyciela każdorazowo weryfikował, czy dana osoba jest uprawniona do świadczenia z FA, tj. czy spełnia kryteria określone w art. 9 ust.1, 1a ustawy, czy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 900,00 zł wynikającej z art. 9 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- zgodnie z art. 28 ust. 1 *Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów* z wpłat uzyskanych od komornika w pierwszej kolejności zaspokajane były należności z tytułu FA,
- wpłacone należności z tytułu FA, OPS w pierwszej kolejności zaliczał na poczet naliczonych odsetek za opóźnienie w spłacie – zgodnie z art. 1026 §2 ustawy z dnia

²⁵ Decyzje zostały podpisane z up. Wójta Gminy przez Inspektora ds. Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego w OPS w Deszcznie.

17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2021 r. poz.1805 ze zm. oraz Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm.),

- w jednym kontrolowanym przypadku wydano decyzję stwierdzającą nienależnie pobrane świadczenia z FA z uwagi na przekroczenie przez wierzycielkę kryterium dochodowego²⁶,
- w jednym kontrolowanym przypadku egzekucja komornicza wobec dłużnika stała się skuteczna, z uwagi na powyższe wypłata świadczeń z FA została wstrzymana²⁷,
- kwoty wyegzekwowanych należności zapisane i rozliczane były w programie TOP-TEAM TT FA z datą zdarzenia, tj. z datą wskazaną przez komornika w treści wyciągu bankowego,
- kwoty wpłat ujęte w programie TOP-TEAM TT FA dla poszczególnych dłużników były rozliczane w tej samej wysokości, co kwoty wpłat wniesione przez komornika, wynikające z wyciągów bankowych; w przypadku jednego dłużnika alimentacyjnego cztery wpłaty zapisane w TOP-TEAM TT FA zostały odpowiednio pomniejszone o kwotę uchylonego świadczenia z FA w 2023 r.,
- skontrolowane wpłaty zostały prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej OPS,
- uzyskane dochody zostały odprowadzone na rachunek budżetu państwa w prawidłowych wysokościach i terminach, za wyjątkiem dochodów w łącznej wysokości: 279,97 zł²⁸, które odprowadzono na rachunek budżetu państwa z przekroczeniem ustawowych terminów.

3 Terminowość odprowadzania dochodów i dokonywanie należnych potrąceń

Zgodnie z przyjętą metodologią doboru próby, szczegółowej kontroli poddano terminowość przekazywania na rachunek budżetu państwa dochodów wykonanych w dziale 855, rozdziale 85502 w 2023 r. w paragrafach: 0920, 0970, 0980 na łączną kwotę: 155 578,42 zł.

Na podstawie ewidencji księgowej UG Zespół kontrolny potwierdził, że dochody uzyskane w 2023 r. przez Gminę z tytułu FA, odsetek od FA oraz ZA zostały wyliczone w prawidłowych wysokościach oraz przekazane na rachunek budżetu państwa zgodnie z terminami wynikającymi z art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, za wyjątkiem dochodów na łączną kwotę: 3 472,43 zł²⁹.

Szczegółowe dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

Tabela nr 3 Dochody wykonane w 2023 r. i nieterminowo przekazane do LUW kwoty w zł

Dochód wykonany za okres	§	Kwota dochodu należnego BP	Ustawowy termin odprowadzenia dochodu	Data przekazania	Ilość dni po terminie	Należne odsetki
21.03-10.04.2023 r.	920	60,61	15.04.2023 r.	25.04.2023 r.	8	0,22
		394,63				1,43
		217,69				0,79
		86,96				0,31
21.04-10.05.2023 r.	980	1 200,00	15.05.2023 r.	25.05.2023 r.	10	5,43
		1,67				0,01
		12,37				0,06
21.08-10.09.2023 r.	980	173,91	15.09.2023 r.	21.09.2023 r.	6	0,43
21.12-31.12.2023 r.		424,15	08.01.2024 r.	15.01.2024 r.	7	1,18

²⁶ Decyzja nr OPS.FA.NP.534.5.2023.RK z dn. 04.12.2023 r., kwota nienależnie pobranego świadczenia z FA: 767,80 zł za okres 01.07-30.09.2023 r.

²⁷ Decyzja OPS.FA.530.42.2022.RK z dn. 20.06.2023 r. ws. uchylenia wypłaty świadczeń z FA.

Dochód wykonany za okres	§	Kwota dochodu należnego BP	Ustawowy termin odprowadzenia dochodu	Data przekazania	Ilość dni po terminie	Należne odsetki
		84,15				0,23
		59,71				0,17
		215,90				0,60
		215,90				0,60
		291,52				0,81
		33,26				0,09
		3 472,43				12,36

Pani Renata Popiel – Zastępca Skarbnika Gminy wyjaśniła, że: „ (...) Nieterminowe przekazanie dochodów spowodowane było nieobecnością pracownika oraz nieobecnością osób upoważnionych do podpisywania przelewów bankowych ”. Zespół kontrolny przyjmuje wyjaśnienia w przedmiotowym zakresie jednocześnie zaleca Kierownikowi Jednostki kontrolowanej zwrócenie szczególnej uwagi na terminowe przekazywanie dochodów wykonanych w rozdz. 85502 na rachunek budżetu państwa.

W trakcie trwania czynności kontrolnych, tj. w dniu 08 marca 2024 r. Jednostka kontrolowana dokonała zwrotu należnych odsetek w wysokości: 12,36 zł.

IV. SPRAWOZDAWCZOŚĆ BUDŻETOWA

W trakcie kontroli sprawdzono następujące sprawozdania:

1. Sprawozdania kwartalne Rb-50(D,W) o dotacjach i wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego, które zostały terminowo przekazane do LUW, tj. kolejno w dniach: 14.04.2023 r., 12.07.2023 r., 12.10.2023 r., 13.02.2024 r. Dane ujęte w sprawozdaniu za IV kwartał 2023 r. zostały przedstawione w sposób rzetelny i zgodny z ewidencją księgową.

2. Sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, które zostały terminowo przekazane do LUW, tj. kolejno w dniach: 12.04.2023 r., 11.07.2023 r., 10.10.2023 r., 05.02.2024 r. Dane ujęte w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2023 r. są zgodne z ewidencją księgową.

W toku kontroli ustalono, że wpływy z tytułu ZA zaewidencjonowane zostały w §0970 – Wpływy z różnych dochodów, zamiast w §0940 - Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych (szczegóły omówiono w pkt 3.1 niniejszego dokumentu).

3. Sprawozdania kwartalne Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych, zostały terminowo przekazane do LUW, tj. kolejno w dniach: 13.04.2023 r., 04.07.2023 r., 12.10.2023 r., 05.02.2024 r.

²⁸ Tj. par. 0920 – 217,69 zł, 1,67 zł, par. 0980 – 60,61 zł.

²⁹ Zgodnie z art. 26 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych przedmiotowe działanie nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych, tzn. kwota naruszenia wyniosła łącznie: 3 472,43 zł i nie przekroczyła w roku budżetowym wysokości kwoty minimalnej, tzn. kwoty przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” zgodnie z art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, tj. kwoty w wysokości: 5 104,90 zł.

Dane ujęte w sprawozdaniu za IV kwartał 2023 rok zostały przedstawione w sposób rzetelny i zgodny z ewidencją księgową.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że Jednostka kontrolowana nie wypełniła obowiązku wynikającego z art. 13 ust. 7 Ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461), tj. nie opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego Sprawozdania Wójta Gminy z wykonania budżetu za 2021 r. i 2022 r. Pani Inspektor ds. organizacyjnych Biura Rady w UG w Deszcznie wyjaśniła, że: „ (...) *Urząd Gminy Deszczno rozpoczął procedurę ogłaszania aktów w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego. Pierwszym etapem realizacji ustawowego wymogu był kontakt w dniu 11 stycznia 2024 r. z redakcją Dziennika Urzędowego Województwa Lubuskiego w celu konsultacji możliwości ogłoszenia sprawozdań za 2021 i 2022 rok. Na dzień wyjaśnienia informuję, że sprawozdania zostaną wysłane do opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego w terminie do 8 marca 2024 r.*”.

Zespół kontrolny przyjmuje przedmiotowe wyjaśnienia, jednocześnie wskazując na konieczność realizowania przez Jednostkę kontrolowaną obowiązku wynikającego z przedmiotowej Ustawy.

V. PODSUMOWANIE

Ocenę skontrolowanej działalności dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. Niewykorzystana dotacja w rozdziale 85502 w wysokości 12 910,04 zł, została zwrócona na rachunek LUW z przekroczeniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tj. 5 dni po terminie wraz z naliczonymi odsetkami jak dla zaległości podatkowej w wysokości 26,00 zł (ss. 3-4).

Przyczyną stwierdzonej nieprawidłowości była nieświadoma i niezamierzona pomyłka oraz brak zapewnienia odpowiedniej kontroli i zachowania należytej staranności. Skutkiem nieterminowego zwrotu niewykorzystanej dotacji na konto LUW było naliczenie odsetek w wysokości jak dla zaległości podatkowych oraz zawiadomienie Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych o stwierdzonej w trakcie kontroli nieprawidłowości.

2. Dochody wykonane w rozdziale 85502, w paragrafach 0920 oraz 0980 na łączną kwotę 3 472,43 zł zostały przekazane przez Jednostkę kontrolowaną do budżetu państwa z przekroczeniem terminów określonych w art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych (ss. 14-15).

Przyczyną stwierdzonej nieprawidłowości był nieświadomy i niezamierzony błąd ludzki oraz brak zapewnionego systemu zastępstw w UG w Deszcznie. Skutkiem nieterminowego przekazania dochodów budżetowych na konto LUW było naliczenie odsetek w wysokości jak dla zaległości podatkowych.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Deszczno na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz Skarbnik Gminy Deszczno.

Stwierdzone uchybienia:

1. Wpływy z tytułu ZA zostały zaewidencjonowane w §0970 – Wpływy z różnych dochodów, zamiast w §0940 - Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat z lat ubiegłych (ss. 12-13).

2. Nie wypełniono obowiązku wynikającego z art. 13 ust. 7 Ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461), tj. nie opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego Sprawozdania z wykonania budżetu za 2021 r. i 2022 r. (ss. 15-16).

Celem uniknięcia w przyszłości nieprawidłowości i uchybień zalecam³⁰:

Dla stwierdzonych nieprawidłowości:

1. Dokonywanie zwrotu niewykorzystanej przez Gminę dotacji na rachunek budżetu państwa w terminach określonych w ustawie o finansach publicznych.
2. Przekazywanie przez Gminę na rachunek budżetu państwa dochodów budżetowych w terminach określonych w ustawie o finansach publicznych.

Dla stwierdzonych uchybień:

1. Ujmowanie wpływów z tytułu zaliczki alimentacyjnej w paragrafie dochodowym zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową.
2. Ogłaszanie w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego Sprawozdania z wykonania budżetu gminy za dany rok, zgodnie z przepisami prawa.

W związku z powyższym oczekuję w terminie 15 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia³¹.

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula

³⁰ art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U.2020.224).

³¹ art. 46 ust. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U.2020.224).